

Reactie Ouders & Onderwijs op Wijziging Leerplichtwet 1969 vrijstelling bij lichamelijke of psychische gronden

Kinderen hebben recht op onderwijs. Dit wetsvoorstel ziet op de gevallen wanneer een kind lichamelijk of psychisch niet in staat is om ingeschreven te staan op een school en deze geregeld te bezoeken. Dit ligt vaak niet alleen aan de psychische of lichamelijke kenmerken van het kind maar ook aan het gebrek aan een onderwijsaanbod wat aansluit bij de kenmerken van het kind. Ouders & Onderwijs ondersteunt het voorstel dat de arts die beoordeelt of een kind psychisch of lichamelijk niet geschikt is om onderwijs te volgen, altijd een advies vanuit een onderwijskundige benaderingswijze tot zijn beschikking heeft bij zijn afweging. Ook de mogelijkheid om tussentijds te kijken of het kind weer onderwijs zou kunnen volgen omdat er een passend onderwijs- of zorgaanbod tot stand is gekomen, vinden wij positief. Ook met een vrijstelling van de leerplicht is het belangrijk dat een kind in beeld blijft van het onderwijs.

Kritisch zijn wij ten aanzien van twee punten:

Het advies kan vormvrij gegeven worden.

Dit betekent dat het advies over het onderwijskundige deel ook mondeling gegeven kan worden. Dit is onwenselijk. Gezien het belang van het advies is het nodig dat deze ondubbelzinnig gegeven wordt en voldoende specifiek is. Het is niet ondenkbaar dat er situaties kunnen ontstaan waarbij een advies herzien moet worden, of de vraag om een "second opinion" ontstaat bij onduidelijkheid of verschil van inzicht. Het is dan ook noodzakelijk dat het advies schriftelijk gegeven wordt.

De adviesrol van het samenwerkingsverband.

In veel gevallen is een beroep op de vrijstelling van artikel 5 onder a Leerplichtwet voor ouders een ultimatum remedium. In de praktijk kan een kind leerbaar zijn maar is er geen geschikt onderwijs beschikbaar. Een kind heeft vaak al deelgenomen aan het onderwijs en alle (on)mogelijkheden van het passend onderwijs zijn verkend.

Waar het vanzelfsprekend is dat er een onafhankelijk arts wordt ingeroepen zijnde niet de behandelend arts, voor de lichamelijke en psychische beoordeling van het kind, wordt het onderwijskundig advies gegeven door de instantie die mogelijk al intensief betrokken is geweest bij het kind en diens mogelijkheden om passend onderwijs te krijgen. Waar het passend onderwijs niet past en kinderen uitvallen of zelfs ziek worden van school zijn er ouders die uiteindelijk een beroep zullen doen op deze vrijstelling. Dat dan het eigen samenwerkingsverband een advies geeft aan de beoordelende arts over de (on)mogelijkheden van het onderwijs is niet wenselijk. Daarnaast zijn er grote verschillen tussen de samenwerkingsverbanden, ook wat betreft de visie en aanpak van passend onderwijs en de wijze waarop zij hun taak vervullen.

Het onderwijskundig advies aan de arts dient onafhankelijk te zijn, zonder mogelijke schijn van invloed van enig eigen belang. Regionale verschillen zijn niet altijd in het belang van het kind. Een adviserend orgaan die over deze grenzen heen kan kijken met kennis van de verschillende mogelijkheden in het ondersteuningsaanbod en kan samen werken met ouders en kind zou deze taak het best kunnen vervullen.

